

UCHWAŁA NR LX/402/2024
RADY POWIATU NAKIELSKIEGO

z dnia 31 stycznia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
dla Powiatu Nakielskiego na lata 2024-2026”**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3, 3a, 4 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 i poz. 1429) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Nakielskiego na lata 2024-2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Nakielskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

ZBIGNIEW SABACIŃSKI

Załącznik
do Uchwały Nr LX/402/2024
Rady Powiatu Nakielskiego
z dnia 31 stycznia 2024 r.
w sprawie przyjęcia "Powiatowego programu
rozwoju pieczy zastępczej dla powiatu nakielskiego
na lata 2024 – 2026”

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
DLA POWIATU NAKIELSKIEGO
NA LATA 2024 - 2026**

**przygotował: Zespół ds. Pieczy Zastępczej
PCPR w Nakle nad Notecią**

Spis treści	
Wprowadzenie	3
1. Realizacja „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej dla Powiatu Nakielskiego na lata 2021-2023”	4-5
2. Piecza zastępcza w Powiecie Nakielskim	5-15
2.1 Rodzinna piecza zastępcza	5-10
2.2 Instytucjonalna piecza zastępcza	11-12
2.3 Pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą	12-14
2.4 Finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	14-15
3. Analiza SWOT	16
4. Założenia programu	17
4.1. Cel główny	17
4.2. Cele szczegółowe	17
4.3. Działania i sposoby realizacji poszczególnych celów	18-20
4.4. Limit rodzin zastępczych zawodowych	21
4.5. Beneficjenci programu	21
4.6. Realizatorzy programu	21-21
4.7. Źródła finansowania	22
5. Monitoring i ewaluacja programu	22
5.1. Monitoring	22
5.2. Ewaluacja	23
6. Zakończenie	23
Wykaz tabel i wykresów.....	24

Wprowadzenie

„Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2024-2026” został opracowany na podstawie założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podstawę prawną określa art. 180 ust. 1 ustawy, który stanowi, iż do zadań własnych powiatu należy „opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.”

Realizacja programu zostaje powierzona Organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego tj. Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią.

Program został przygotowany w oparciu o diagnozę pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego. Przy jego opracowywaniu korzystano ze sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, dane GUS oraz sprawozdań i informacji będących w posiadaniu PCPR w Nakle nad Notecią.

Opracowanie i realizacja Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na trzy kolejne lata, ma na celu kontynuację dotychczasowych działań w zakresie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, rozwój istniejących form wsparcia dla istniejących już rodzin oraz szeroko rozumianą promocję idei rodzicielstwa zastępczego. W tym kontekście „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej dla Powiatu Nakielskiego na lata 2024-2026” jest spójny i kompatybilny z wykazem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, będącym elementem składowym sprawozdania Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawianym corocznie Staroście i Radzie Powiatu. Utrzymano główny cel programu tj. rozwój nowych i wsparcie istniejących form pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego, w celu zapewnienia wszystkim dzieciom pozbawionym możliwości wychowywania się w rodzinach biologicznych opieki zastępczej, wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków wszystkich form pieczy oraz zapewnienie wsparcia dla osób pełniących funkcję opiekuna zastępczego.

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej uwzględniając lokalne uwarunkowania wyznacza kierunki działań w perspektywie kolejnych trzech lat. Jest też kontynuacją działań podjętych i realizowanych w dotychczas obowiązującym „Powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego na lata 2021-2023”.

1. Realizacja „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej dla Powiatu Nakielskiego na lata 2021-2023”.

Zadania określone w „Powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej dla Powiatu Nakielskiego na lata 2021-2023”, przyjętym Uchwałą Nr XXXV/201/2020 Rady Powiatu Nakielskiego z dnia 16 grudnia 2020r., w znacznej części zostały zrealizowane w zakresie określonym w ustawie *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*:

- dzieciom pozbawionym opieki ze strony rodziców biologicznych, w stosunku do których sąd zdecydował o umieszczeniu w pieczy zastępczej, zapewniono opiekę w różnych formach pieczy zastępczej – na terenie Powiatu Nakielskiego oraz poza Powiatem,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego zatrudniało koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy współpracowali z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka,
- w stosunku do rodzin nie objętych opieką koordynatora zadania wykonywali pracownicy Organizatora,
- rodzinom zastępczym zapewniano szkolenia, mające na celu podnoszenie ich kompetencji i kwalifikacji oraz zapobieganie zjawisku wypalenia zawodowego (szkolenia, warsztaty w ramach projektu „Rodzina w Centrum” oraz szkolenia organizowane przez ROPS Toruń),
- zapewniano poradnictwo specjalistyczne – prawne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne dla osób pełniących funkcję opiekuna zastępczego, dzieci biologicznych opiekunów oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- systematycznie prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez stronę internetową PCPR, FB, działania promocyjne -m.in. audycje radiowe,
- rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz kandydatom do pełnienia tych funkcji zapewniano badania psychologiczne w zakresie opinii o predyspozycjach i motywacjach do pełnienia tych funkcji,
- organizowano szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kwalifikowano kandydatów do uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez ROPS Toruń,
- rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka przyznawano pomoc finansową, wynikającą z zapisów ustawy – obowiązkową i fakultatywną,
- finansowano pobyt dzieci z terenu Powiatu Nakielskiego w różnych formach pieczy zastępczej poza powiatem,
- zapewniano środki finansowe na funkcjonowanie pieczy instytucjonalnej na terenie Powiatu Nakielskiego tj. Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom pod Skrzydłami

Pelikana” w Szubinie oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjno-interwencyjnego „Dom pod Bocianim Gniazdem” w Paulinie, gmina Kcynia,

- przyznawano pomoc finansową na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie osobom opuszczającym różne formy pieczy zastępczej, zapewniano im poradnictwo i wsparcie tym osobom, w tym możliwość zamieszkania w mieszkaniach chronionych treningowych na terenie Szubina (do sierpnia 2023r.),
- kolejny rok realizowano projekt Rodzina w Centrum.

2. Piecza zastępcza w Powiecie Nakielskim

Pieczka zastępcza to piecza rodzinna i piecza instytucjonalna.

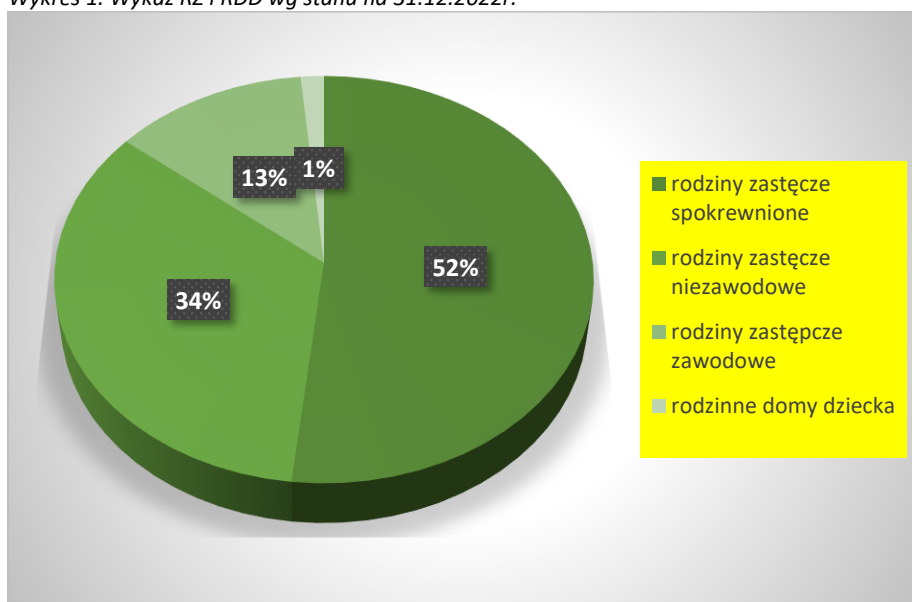
Pieczę rodzinną tworzą rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka; pieczę instytucjonalną placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Powiatu Nakielskiego – POW w Szubinie i POW w Paulinie, gmin Kcynia.

łącznie w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, wg stanu na 31 grudnia 2022r. przebywało **191** dzieci i pełnoletnich wychowanków.

2.1 Rodzinna piecza zastępcza

Wg stanu na 31.12.2022r. na terenie Powiatu Nakielskiego funkcjonowały **83 rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.**

Wykres 1. Wykaz RZ i RDD wg stanu na 31.12.2022r.

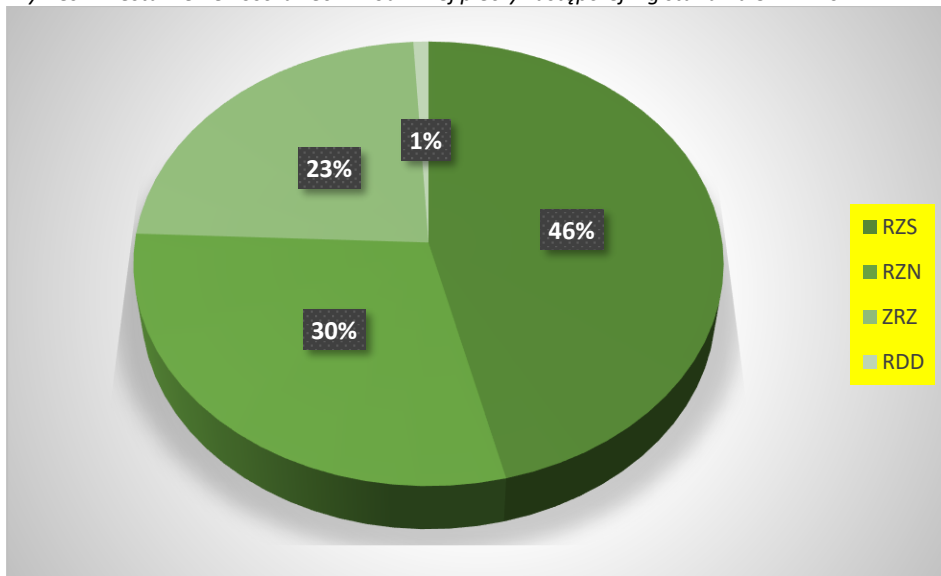

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

W 2022r. utworzonych zostało **11** nowych rodzin zastępczych.

W różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego wg stanu na 31.12.2022r. przebywało łącznie **166** dzieci i pełnoletnich wychowanków.

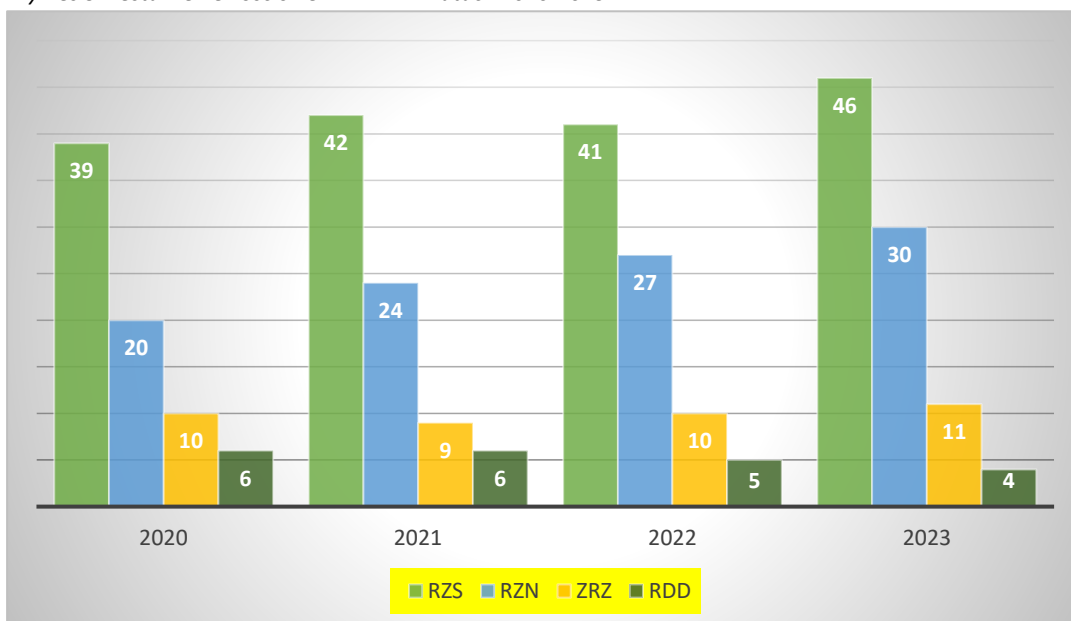
Wykres 2. Zestawienie ilości dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wg stanu na 31.12.2022r.

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Analiza danych z lat 2021-2023 wskazuje, że liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Nakielskiego kształtuje się na zbliżonym poziomie.

Wykres 3. Zestawienie ilościowe RZ i RDD w latach 2020-2023

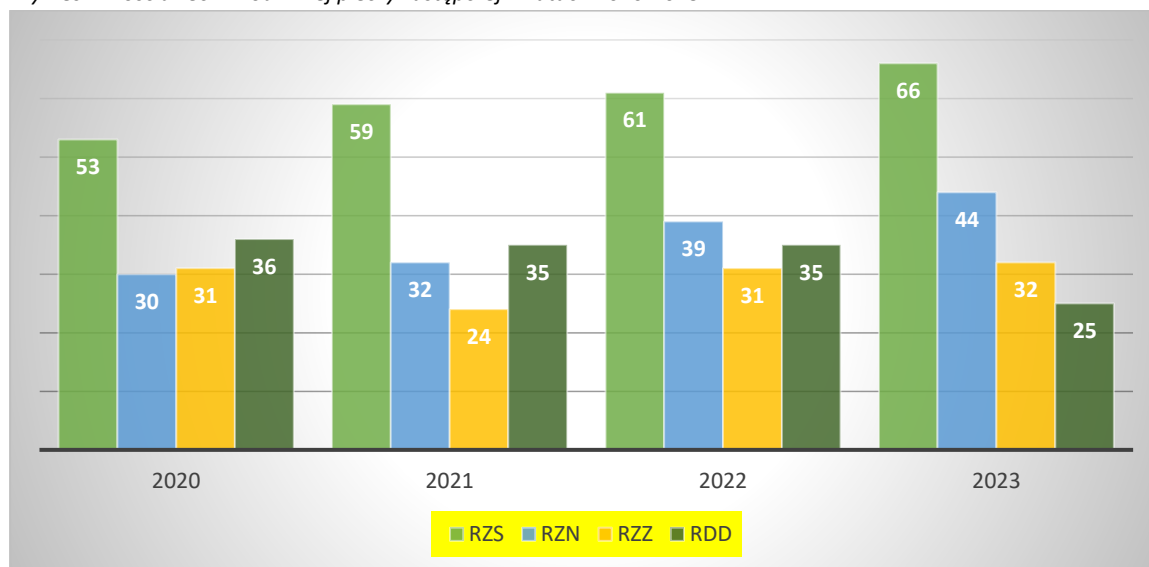

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, dane za rok 2023r. wg stanu na 30.11.2023r.

Liczba dzieci przebywających w różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej w poszczególnych latach waha się, co ilustruje kolejny wykres.

Zauważalny jest wzrost liczby dzieci przebywających w spokrewnionych rodzinach zastępczych – od 53 do 66 oraz w rodzinach niezawodowych z 30 do 44, przy zmniejszeniu liczby dzieci w rodzinnych domach dziecka. Powodem jest zmniejszenie liczby rodzinnych domów dziecka z 6 do 4, na przestrzeni ostatnich dwóch lat.

Wykres 4. Ilość dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2023

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, dane za rok 2023 wg stanu na 30.11.2023r.

Wskaźnik deinstytucjonalizacji w Powiecie Nakielskim za rok 2022, policzony na podstawie odsetka liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które wychowują się w rodzinnej pieczy zastępczej wynosił 80,80 %, co plasuje powiat powyżej średniego wskaźnika w kraju, który wynosi 77%. Celem procesu deinstytucjonalizacji jest osiągnięcie wskaźnika na poziomie 85%.

Istotną kwestią w problematyce pieczy zastępczej jest czasookres pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Analiza potwierdza, że czasookres pobytu dziecka w pieczy zastępczej najdłuższy jest w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Ilustruje to kolejna tabela.

Tabela 1. Czasookres pobytu dzieci w pieczy zastępczej w latach 2020-2022

okres pobytu pieczy zastępczej	RZS			NRZ			ZRZ			RDD		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
łącznie dzieci	53	59	61	30	32	39	31	24	31	36	35	35
od 0-3 miesięcy	1	1	5	4	0	3	5	0	2	0	7	3
od 3-do 6 miesięcy	1	4	3	1	4	7	2	3	0	0	2	0
od 6-12 miesięcy	1	7	2	1	1	2	3	1	10	0	1	2
powyżej roku do 2 lat	9	3	5	6	6	4	4	7	8	8	0	9
od 2-3 lat	7	5	6	0	4	4	2	0	1	8	6	0
powyżej 3 lat	34	39	40	18	17	19	15	13	10	20	19	21

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Rodziną pieczę zastępczą w roku 2022r. opuściło łącznie 27 wychowanków, 11 rodzin zastępczych rozwiązano. Wśród wychowanków opuszczających rodziną pieczę zastępczą: 8 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, 2 dzieci umieszczono w pieczy instytucjonalnej, 3 dzieci zostało adoptowanych, 13 wychowanków usamodzielniało się, a 1dziecko zostało umieszczone w innej rodzinie zastępczej.

Tabela 2. Liczba dzieci opuszczających pieczę zastępczą w latach 2020-2022

	Rok		
	2020	2021	2022
liczba rozwiązanych rodzin zastępczych	8	5	11
liczba dzieci opuszczających rodziny zastępcze, w tym	35	40	27
powrót do rodziców biologicznych	5	9	8
umieszczenie w rodzinie zastępczej	10	8	1
adopcja	4	4	3
umieszczenie do DPS	0	0	0
umieszczenie w pieczy instytucjonalnej	5	2	2
usamodzielnienie	11	17	13

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Powyższe statystyki pokazują jak niewielki procent dzieci powraca do swoich rodzin pochodzenia lub znajduje nową rodzinę. Powodem tego stanu może być niewystarczająca praca z rodziną pochodzenia dziecka w kierunku powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Przewlekłość postępowań sądowych, zwłaszcza w sytuacji regulowania sytuacji prawnej dziecka ma z kolei bezpośredni wpływ na bardzo małą liczbę dzieci kierowanych do przysposobienia. Sytuacja zbyt długiego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, zwłaszcza małych dzieci, odbija się niekorzystnie na ich funkcjonowaniu, ma wpływ na rozwój i przyszłość, zwłaszcza dzieci przebywających w pieczy instytucjonalnej.

Z uwagi na niewystraszającą liczbę rodzin na terenie Powiatu Nakielskiego oraz ze względu na przejmowanie opieki przez rodzinę pochodzenia dzieci z terenu Powiatu Nakielskiego przebywają również w rodzinach zastępczych poza terenem Powiatu Nakielskiego – wg stanu na 31.12.2022r. przebywało łącznie **39 dzieci w 24 rodzinach zastępczych**. Finansowanie ich pobytu odbywa się na podstawie zawartych porozumień z powiatem na terenie, którego przebywa dziecko.

W liczbie **166 dzieci** przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego, wg stanu na 31.12.2022r. **24 dzieci w 19 rodzinach** to dzieci pochodzące z terenu innych powiatów. Analogicznie w tym przypadku finansowanie ich pobytu odbywa się na podstawie zawartych porozumień, a tutaj Centrum jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego pełni nadzór merytoryczny nad rodzinami

Na każde dziecko umieszczone w pieczy zastępczej rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje świadczenia obligatoryjne na pokrycie kosztów jego utrzymania. Od czerwca 2023r. jest to kwota:

- 1361zł. na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej i rodzinnym domu dziecka (do maja 2023r. kwota 1.189zł.)
- 899zł. na dziecko przebywające w rodzinie zastępczej spokrewnionej (do maja 2023r. kwota 785zł.)
- 274 zł dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego (do maja 2023r. kwota 239zł.)

Tabela 3. Koszty utrzymania dzieci w RZ i RDD w latach 2020-2023

typ rodziny	2020	2021	2022	2023
rodziny zastępcze spokrewnione	479.702,00	521.137,00	568.704,00	560.686,00
rodziny zastępcze niezawodowe	321.743,00	400.412,00	455.818,00	508.675,00
rodziny zastępcze zawodowe	394.790,00	382.986,00	422.232,00	419.041,00
rodzinne domy dziecka	493.995,00	421.078,00	503.813,00	376.044,00
łącznie	1.690,230,00	1.725.613,00	1.950.567,00	1.864.446,00

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, dane za rok 2023 wg stanu na 31.10.2023r.

Rodziny zastępcze mają możliwość korzystania z pomocy fakultatywnej: na pokrycie kosztów związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny, dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania, pomocy z tytułu zdarzeń losowych. Rodziny zastępcze zawodowe i prowadzący rodzinne domy dziecka otrzymują również środki na utrzymanie lokalu, remonty, świadczenia na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.

Kwoty przyznanych świadczeń ilustrują kolejne tabele.

Jednorazowe świadczenie z tytułu przyjęcia dziecka

Tabela 4. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022

typ rodziny	2020	2021	2022
rodziny zastępcze spokrewnione	4.000,00	5.000,00	5.700,00
rodziny zastępcze niezawodowe	5.000,00	1.000,00	7.000,00
rodziny zastępcze zawodowe	12.710,00	7.600,00	17.300,00
rodzinne domy dziecka	1.000,00	10.408,00	9.675,00
łącznie	22.710,00	24.008,00	39.675,00

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią.

Dofinansowanie do wypoczynku

Tabela 5. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022

typ rodziny	2020	2021	2022
rodziny zastępcze spokrewnione	-----	1.200,00	1.200,00
rodziny zastępcze niezawodowe	900,00	600,00	900,00
rodziny zastępcze zawodowe	5.000,00	3.800,00	6.600,00
rodzinne domy dziecka	5.100,00	4.800,00	7.500,00
łącznie	11.000,00	10.400,00	16.200,00

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Koszty utrzymania lokalu

Tabela 6. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022

typ rodziny	2020	2021	2022
rodziny zastępcze spokrewnione	-----	-----	-----
rodziny zastępcze niezawodowe	-----	-----	-----
rodziny zastępcze zawodowe	83.824,28	84.532,92	133.810,32
rodzinne domy dziecka	89.659,51	77.827,15	96.142,22
łącznie	173.483,79	162.360,07	229.952,54

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Remont lokalu

Tabela 7. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022

typ rodziny	2020	2021	2022
rodziny zastępcze spokrewnione	-----	-----	-----
rodziny zastępcze niezawodowe	-----	-----	-----
rodziny zastępcze zawodowe	17.265,00	6.000,00	18.000,00
rodzinne domy dziecka	11.368,92	17.640,00	18.000,00
łącznie	28.633,92	23.640,00	36.000,00

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Zdarzenie losowe – jakość opieki, nieprzewidziane koszty

Tabela 8. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022

typ rodziny	2020	2021	2022
rodziny zastępcze spokrewnione	3.300,00	-----	-----
rodziny zastępcze niezawodowe	-----	-----	-----
rodziny zastępcze zawodowe	7.780,00	1.450,00	14.887,00
rodzinne domy dziecka	4.599,00	4.500,00	5.799,99
łącznie	15.679,00	5.950,00	20.686,99

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z lutego 2023r. ustaliła kwotę najniższego wynagrodzenia dla osób pełniących funkcję zawodowej rodziny zastępczej i prowadzącego rodzinny dom dziecka – jest to kwota nie niższa niż 4.100zł., w przypadku rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego 124% tej kwoty.

Wydatki na wynagrodzenia dla ZRZ i RDD ilustruje poniższa tabela.

Tabela 9. Wynagrodzenia ZRZ i RDD w latach 2020-2023

	2020		2021		2022		2023 (31.10.2023r.)	
	liczba	Kwota	liczba	Kwota	Liczba	kwota	Liczba	kwota
wynagrodzenia ZRZ	124	372.984,00	117	339.150,00	121	354.666,00	101	411.477,00
wynagrodzenia RDD	72	289.927,00	77	254.991,00	66	252.900,00	46	197.368,29

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, dane za rok 2023 wg stanu na 31.10.2023r.

2.2 Instytucjonalna piecza zastępcza

Pieczę instytucjonalną na terenie Powiatu Nakielskiego tworzą:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego „Dom pod Skrzydłami Pelikana” w Szubinie (funkcjonująca od maja 2013r.)
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjno-interwencyjnego „Dom pod Bocianim Gniazdem” w Paulinie, gmina Kcynia (funkcjonująca od marca 2022r.)

Obie placówki przeznaczone są dla 14 wychowanków, zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają niezbędne potrzeby, realizują plan pomocy dziecku, umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi bliskimi osobami, chyba, że sąd postanowi inaczej. Podejmują również działania w kierunku powrotu dziecka do rodziny, zapewniają mu dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, obejmują dziecko działaniami terapeutycznymi i zapewniają mu możliwość korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych. Podejmują też działania w kierunku pozyskiwania dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną rodziców adopcyjnych. W październiku 2023r. troje wychowanków, na podstawie postanowień sądu zostało umieszczonych w rodzinach preadopcyjnych, na czas trwania procedury adopcyjnej. Placówki różnią się jedynie typem - socjalizacyjna w Szubinie i socjalizacyjno-interwencyjna w Paulinie.

Z uwagi na bardzo dużą liczbę umieszczeń dzieci w ostatnim czasie, zmianę przepisów dotyczących przemocy domowej, zwiększonej ilości interwencyjnych umieszczeń, dzieci trafiają do obu placówek.

Aktualnie w dwóch placówkach – wg stanu na 30.11.2023r. przebywa 42 wychowanków w wieku od dwóch do 17 lat, w tym troje wychowanków przebywa w MOW. Troje kolejnych oczekuje na wskazanie miejsca w MOW (sądowe postanowienia o umieszczeniu w MOW).

Miesięczne koszty utrzymania wychowanka w pieczy instytucjonalnej oraz wydatki na placówki pokazuje poniższa tabela.

Tabela 10. Dane dotyczące Placówek-Opiekuńczo-Wychowawczych w Szubinie i Paulinie

	POW SZUBIN				POW PAULINA		
	2020	2021	2022	2023		2022	2023
ilość wychowanków	14	14	12	24		13	21
liczba osób zatrudnionych ogółem na 31.12.danego roku)	8	8	12	12		12	11
miesięczny koszt utrzymania	3.742,25zł.	3.674,28zł.	4318,18zł.	5638,29zł.		5976,18zł.	5246,23zł.
wydatki na POW	673.678zł.	720.773zł.	853.703zł.	843.049zł.		672.608,00zł.	827.824.00zł.

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, dane za rok 2023 wg stanu na 31.10.2023r.

W związku z niewystarczającą liczbą miejsc w pieczy instytucjonalnej na terenie Powiatu Nakielskiego, zwłaszcza braku placówki specjalistycznej, dzieci kierowane są do placówek poza terenem powiatu. Na

dzień 30.11.2023r. w pieczy instytucjonalnej poza powiatem przebywa łącznie 11 wychowanków, a miesięczny ich koszt utrzymania wynosi łącznie **88.668,99zł**. Ilustruje to kolejna tabela

Tabela 11. Dzieci z terenu Powiatu Nakielskiego w pieczy instytucjonalnej poza powiatem

Lp.	Powiat	Ilość placówek	Ilość dzieci	Kwota
1.	ROPS Gdańsk	Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna	2	11.706,26zł. na każde dziecko
2.	PCPR Mogilno	Placówka w Marcinkowie	4/rodzeństwo	6.759,05zł. na każde dziecko
3.	PCPR Wąbrzeźno	Placówka w Książkach	2/rodzeństwo	7.854,61zł. na każde dziecko
4.	PCPR Namysłów	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza	2	5.845,42zł. na każde dziecko
5.	PCPR Myślibórz	Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Dębnie	1	10.820,21zł.
ŁĄCZNIE			11	łącna kwota miesięcznie 88.668,99zł.

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Mając na uwadze ilość interwencyjnych umieszczeń w ostatnim czasie, obserwowane zjawisko coraz liczniejszych rodzeństw kierowanych do pieczy zastępczej, przy jednoczesnym braku miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, zasadne jest utworzenie na terenie Powiatu Nakielskiego kolejnej placówki, z miejscami interwencyjnymi, pozwalającymi na zabezpieczenie dzieci w sytuacjach nagłych, kryzysowych, wymagających podejmowania działań natychmiastowych. Na ten cel przeznaczony został budynek po byłej szkole w Sipiornach, gmina Kcynia. Uruchomienie tej placówki w jak najszybszym czasie pozwoli na realizowanie zadań w zakresie pieczy zastępczej.

2.3 Pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą

Rolą i zadaniem każdej formy pieczy zastępczej jest przygotowanie do samodzielności. Po opuszczenia pieczy zastępczej wychowanek, przy jednoczesnym spełnieniu wymogów formalnych, może ubiegać się o przyznanie pomocy finansowej na:

- kontynuowanie nauki
- usamodzielnienie
- zagospodarowanie

Ma również możliwość skorzystania z pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia oraz pomocy prawnej i psychologicznej.

Ilościowe zestawienia przyznawanych form pomocy z tytułu usamodzielnienia ilustrują kolejne tabele.

Tabela 12. Pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej

Rok	pomoc na kontynuowanie nauki		pomoc pieniężna na usamodzielnienie		pomoc pieniężna na zagospodarowanie	
	liczba wychowanków	Kwota świadczeń	liczba wychowanków	kwota świadczeń	liczba wychowanków	kwota świadczeń
2020	21	90.960,00zł.	5	24.288,00zł.	4	12.777,00zł.
2021	18	75.594,00zł.	9	43.716,00zł.	9	33.500,00zł.
2022	21	109.289,00zł.	9	54.879,00zł.	6	19.682,00zł.
2023*	21	81.650,00zł.	8	51.557,00zł.	8	26.300,00zł.

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, dane za rok 2023r. wg stanu na 31.10.2023r.

Tabela 13. Pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej (POW)

Rok	pomoc na kontynuowanie nauki		pomoc pieniężna na usamodzielnienie		pomoc pieniężna na zagospodarowanie	
	liczba wychowanków	Kwota świadczeń	liczba wychowanków	kwota świadczeń	liczba wychowanków	kwota świadczeń
2020	10	38.279,00zł.	5	34.695,00zł.	4	16.000,00zł.
2021	6	28.924,00zł.	1	6,939,00zł.	2	5.000,00zł.
2022	5	22.512,00zł.	2	15.678,00zł.	3	10.000,00zł.
2023*	7	37.735,00zł.	3	20.180,00zł.	3	9.800,00zł.

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, dane za rok 2023r. wg stanu na 31.10.2023r.

Tabela 14. Pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej (SOSW, MOW, MOS, ZP)

Rok	pomoc na kontynuowanie nauki		pomoc pieniężna na usamodzielnienie		pomoc pieniężna na zagospodarowanie	
	liczba wychowanków	Kwota świadczeń	liczba wychowanków	kwota świadczeń	liczba wychowanków	kwota świadczeń
2020	5	18.733,00zł.	2	8.815,00zł.	3	11.019,00zł.
2021	2	10.578,00zł.	4	10.578,00zł.	3	10.578,00zł.
2022	1	196,00zł.	1	3.674,00zł.	1	5.511,00zł.
2023*	1	1.102,00zł.	1	1.837,00zł.	0	0,00zł.

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią, dane za rok 2023r. wg stanu na 31.10.2023r.

Do sierpnia 2023r. funkcjonowały na terenie Powiatu Nakielskiego mieszkania treningowe chronione (dwa mieszkania, przeznaczone dla 6 wychowanków) – z uwagi na małe zainteresowanie oraz problemy związane z funkcjonowaniem w nich wychowanków, pomimo zaangażowania ze strony pracowników Centrum, mieszkania zostały zlikwidowane.

W 2020r. w mieszkaniu dla chłopców przebywały 2 osoby, w mieszkaniu dla dziewcząt przebywała 1 osoba.

W 2021r. w mieszkaniu dla chłopców przebywała 1 osoba, w mieszkaniu dla dziewcząt przebywała 1 osoba.

W 2022r. w mieszkaniu dla chłopców mieszkało 2 chłopców, w mieszkaniu dla dziewcząt mieszkały 2 osoby.

Do 30 czerwca 2023r. – przebywała 1 osoba w mieszkaniu dla chłopców.

Do 7 sierpnia 2023r. – przebywała 1 osoba w mieszkaniu dla dziewcząt.

Problem uzyskania lokalu dla wychowanków pieczy zastępczej jest istotną i ważną kwestią całego procesu usamodzielnienia, mającą bezpośredni wpływ na efekty tego procesu. Część wychowanków wraca do swojego środowiska rodzinnego, co nie zawsze pozytywnie odbija się na ich funkcjonowaniu i ich przyszłości. Obserwowane jest zjawisko nieukończenia szkół, podjętych w czasie pobytu w pieczy. Problematyczne jest również właściwe dysponowanie otrzymanymi środkami, przysługującymi usamodzielnianym wychowankom.

Dzięki staraniom tut. Centrum do regulaminu przyznawania mieszkań w ramach Programu Inwestycji Funduszu Mieszkań dla Rozwoju w gminie Nakło nad Notecią wprowadzony został zapis o przyznawaniu dodatkowych punktów dla rodzin zastępczych i pełnoletnich wychowanków ubiegających się o przydział lokalu. Nadal zasadne byłoby jednak stworzenie w Powiecie programu, który na preferencyjnych zasadach przyznawałby lokale pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej, co pozwoliłoby im na odpowiedni start w dorosłe, samodzielne życie.

2.4 Finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zobowiązana jest gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej, zgodnie z obowiązującą zasadą:

- 10% kosztów w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30% w drugim roku pobytu
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Dotyczy to dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej od 2012r.

Finansowanie obrazują kolejne dwie tabele, z podziałem na pieczę rodzinną i instytucjonalną.

Tabela 15. Koszty na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej pokrywane przez gminy w latach 2020-2022

wyszczególnienie	10%	30%	50%
2020	26.995,00zł.	33.521,00zł.	457.648,00zł.
2021	26.919,00zł.	78.300,00zł.	372.990,00zł.
2022	107.856,00zł.	114.885,00zł.	582.177,00zł.

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Tabela 16. Koszty na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej pokrywane przez gminy w latach 2020-2022

Rok	Wartość	Rodziny zastępcze spokrewnione		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe		Rodzinny dom dziecka		Rodziny pomocowe	
		liczba świadczeń	wydatki (zł)	liczba świadczeń	wydatki (zł)	liczba świadczeń	wydatki (zł)	liczba świadczeń	wydatki (zł)	liczba świadczeń	wydatki (zł)
2020	10%	50	5.034,00	71	10.305,00	234	23.361,00	58	10.078,00	0	0,00
	30%	68	17.408,00	59	32.800,00	186	70.765,00	134	84.522,00	8	1.432,00
	50%	160	98.159,00	118	93.320,00	354	211.985,00	410	194.058,00	4	861,00

2021	10%	70	8.760,00	51	9.038,00	156	19.546,00	58	4.476,00	0	0,00
	30%	47	13.121,00	76	33.385,00	206	50.912,00	84	31.559,00	0	0,00
	50%	214	119.970,00	171	155.873,00	406	262.092,00	459	274.957,00	10	1.475,00
2022	10%	85	12.445,00	54	8.661,00	168	38.298,00	272	37.242,00	0	0,00
	30%	66	29.628,00	60	32.583,00	174	68.860,00	22	10.105,00	0	0,00
	50%	232	127.255,00	270	210.303,00	221	182.642,00	469	315.451,00	5	984,00

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią

Za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości:

- 1) przyznanych świadczeń oraz dodatków, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 2) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w przypadku umieszczenia w różnych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Opłatę rodzice zobowiązani są wносить od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, bez względu na sytuację prawną rodziców - pozbawienie władzy, jej ograniczenie czy zawieszenia nie zwalnia z tego obowiązku.

W stosunku do rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jest prowadzone postępowanie administracyjne w celu ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, co jest zgodne z obowiązującą w tym zakresie Uchwałą nr XVII/224/2021 Rady Powiatu Nakielskiego w sprawie zasad umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty ponoszonej przez rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz osoby pełnoletnie pozostające w pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2012, poz. 950).

3. Analiza SWOT

Tabela 17. Analiza SWOT pieczy zastępczej w Powiecie Nakielskim.

Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none"> • istniejący system zawodowych rodzin zastępczych – 11 rodzin i RDD (4) • doświadczona, wykwalifikowana kadra • własna kadra trenerska, przygotowana do prowadzenia szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka • pozyskanie do współpracy w zakresie szkoleń trenera zewnętrznego • odpowiednia baza lokalowa, pozwalająca na organizację szkoleń i spotkań • realizacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych dot. pieczy zastępczej • współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi o obszarze pieczy zastępczej • oferta wsparcia w ramach projektu Rodzina w Centrum 	<ul style="list-style-type: none"> • brak dostatecznej liczby kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej, • niska skuteczność prowadzonych działań na rzecz pozyskiwania kandydatów • mała ilość wolontariuszy do pomocy i wsparcia rodzin zastępczych • niewystarczający poziom wymiany informacji, doświadczeń oraz wypracowania wspólnych działań przez instytucje działające w obszarze pomocy dziecku i rodzinie • brak rozbudowanej sieci placówek wsparcia dziennego • niewystarczające wsparcie dla osób opuszczających pieczę zastępczą • przedłużający się pobyt w pieczy zastępczej dzieci, zwłaszcza dzieci młodszych • niewystraszająca liczba specjalistów w Powiecie, zwłaszcza w zakresie psychiatrii dziecięcej
Szanse:	Zagrożenia:
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie ilości rodzin zastępczych • stworzenie wzajemnej płaszczyzny współpracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, • efektywne skrócenie czasookresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej, zwłaszcza dzieci młodszych, w celu regulowania ich sytuacji prawnej • nawiązanie współpracy z gminą Nakło nad Notecią w zakresie pozyskania mieszkań dla rodzin zastępczych • edukacja społeczna w zakresie rodzicielstwa zastępczego • rozwój wolontariatu, zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej • utworzenie Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego • utworzenie na terenie Powiatu Nakielskiego kolejnej placówki opiekuńczo-wychowawczej • zwiększenie dostępności terapii dla dzieci w pieczy 	<ul style="list-style-type: none"> • zbyt mała liczba kandydatów do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych • trudności z realizacją postanowień sądu w zakresie umieszczeń dzieci w pieczy, zwłaszcza dzieci starszych i niepełnosprawnych • stygmatyzowanie dzieci z pieczy • zbyt długi czasookres pobytu dziecka w pieczy zastępczej, znacznie utrudniający szanse na przysposobienie • rotacje wśród pracowników, zwłaszcza placówek

Źródło: opracowanie własne

4. Założenia programu

Założeniem programu jest rozwój pieczy zastępczej w Powiecie Nakielskim.

4.1. Cel główny

Celem głównym realizacji „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej dla Powiatu Nakielskiego na lata 2024-2026” jest rozwój i wsparcie istniejącego systemu pieczy zastępczej w Powiecie Nakielskim, ze szczególnym naciskiem na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.

4.2. Cele szczegółowe

Osiągnięcie tego celu będzie możliwe poprzez realizację poszczególnych celów szczegółowych:

1. rozwój rodzinnej pieczy zastępczej
2. wsparcie funkcjonującego na terenie powiatu systemu pieczy zastępczej
3. wsparcie usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą
4. podnoszenie standardu świadczonych usług na rzecz dziecka i rodziny
5. utworzenie na terenie Powiatu Nakielskiego Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej z miejscami interwencyjnymi

4.3. Działania i sposoby realizacji poszczególnych celów

Tabela 18. Planowane działania na lata 2024-2026

NAZWA I OPIS CELU	PODEJMOWANE DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
<p>Cel szczegółowy 1.</p> <p>Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • promowanie idei rodzicielstwa zastępczego: fb, strona internetowa, audycje radiowe, • współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pieczy zastępczej • pozyskiwanie kandydatów na opiekunów zastępczych • organizacja szkoleń kandydatów na rodziców zastępczych • organizacja konferencji, spotkań dot. rozwoju pieczy zastępczej 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią</p>	<p>2024-2026</p>
<p>Cel szczegółowy 2.</p> <p>Wsparcie funkcjonującego na terenie Powiatu systemu pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie szkoleń, warsztatów podnoszących kompetencje osób pełniących funkcję opiekunów zastępczych • udzielanie specjalistycznego wsparcia rodzinom zastępczym, w tym psychologicznego, prawnego, pedagogicznego • prowadzenie grup wsparcia • obejmowanie rodzin opieką i wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej • organizowanie spotkań integracyjnych 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią</p>	<p>2024-2026</p>
<p>Cel szczegółowy 3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie spotkań 		

<p>Wsparcie usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja szkoleń i warsztatów w zakresie realizacji planów usamodzielnienia przygotowania do usamodzielnienia • wzrost kompetencji społecznych wychowanków • organizacja szkoleń i spotkań dla kandydatów i osób pełniących funkcję opiekuna procesu usamodzielnienia • nawiązanie ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz wychowanków pieczy zastępczej 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią</p>	<p>2024-2026</p>
<p>Cel szczegółowy 4. Podnoszenie standardu usług świadczonych na rzecz dziecka i rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • szkolenia kadry pracującej z rodzinami zastępczymi, zwłaszcza w zakresie wprowadzaniach nowoczesnych i specjalistycznych metod pracy • szkolenia dla wychowawców POW • nawiązanie ścisłej współpracy z OPS, głównie w zakresie współpracy z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią</p>	<p>2024-2026</p>

<p>Cel szczegółowy 5.</p> <p>Utworzenie na terenie Powiatu Nakielskiego Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie dokumentacji dotyczącej budynku w Sipiorach • nadzór nad pracami budowlanymi • organizacja placówki • zatrudnienie odpowiedniej kadry 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią</p>	<p>2024-2026</p>
--	--	--	------------------

4.4. Limit rodzin zastępczych zawodowych

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła obowiązek planowania i limitowania tworzenie nowych rodzin zastępczych zawodowych. Założonego limitu rodzin zastępczych zawodowych w latach 2021-2023 nie udało się zrealizować na wskazanym poziomie tj. dwóch rodzin rocznie.

Aktualnie na terenie Powiatu Nakielskiego funkcjonuje 11 rodzin zastępczych zawodowych. Tut. Centrum oczekuje na przekazanie mieszkań pozyskanych we współpracy z gminą Nakło nad Notecią, w którym mają zamieszkać rodziny zastępcze zawodowe – z chwilą przejęcia mieszkań zostaną podpisane dwie umowy na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej - jedna rodzina z przekształcenia niezawodowej rodziny zastępczej w zawodową, druga nowa rodzina zastępcza zawodowa.

Limit w obecnym programie został utrzymany na dotychczasowym poziomie i zakłada utworzenie dwóch nowych rodzin zastępczych zawodowych, w każdym roku obowiązywania Programu.

Tabela 19. Limit zaplanowanych rodzin zastępczych zawodowych na lata 2024-2026

2024	2025	2026
2	2	2

Źródło: opracowanie własne

4.5. Beneficjenci programu

Program skierowany jest do:

- dzieci i młodzieży przebywającej w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka,
- usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnych form pieczy zastępczej,
- kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka
- rodzin pomocowych sprawujących czasową opiekę nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej
- instytucji, organizacji oraz osób zainteresowanych i zaangażowanych w działania w obszarze pieczy zastępczej.

4.6. Realizatorzy programu

Głównym realizatorem i koordynatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nakielskiego, które przy realizacji programu zakłada ścisłą współpracę z:

- rodzinami zastępczymi
- placówkami opiekuńczo-wychowawczymi
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowniczej, sędziami SR Wydziałów Rodzinnych i Nieletnich
- policją
- placówkami oświatowymi
- placówkami służby zdrowia
- ośrodkami pomocy społecznej
- lokalnymi mediami
- innymi instytucjami i organizacjami mogącymi wesprzeć działania w obszarze pieczy zastępczej

4.7. Źródła finansowania

Program rozwoju pieczy zastępczej będzie finansowany z:

- budżetu Powiatu Nakielskiego - środki własne Powiatu, w tym budżet jednostki organizacyjnej PCPR
- budżetu Państwa – środki pozyskiwane w ramach ogłaszanych przez Ministerstwo konkursów
- budżetów gmin z terenu Powiatu Nakielskiego oraz budżetów innych gmin na mocy zawartych porozumień
- funduszy unijnych – w przypadku realizacji projektów
- odpłatności rodziców biologicznych

5. Monitoring i ewaluacja programu

Program będzie podlegał monitoringowi oraz ewaluacji w celu zapewnienia efektywności jego realizacji.

5.1. Monitoring

Wdrażanie i monitorowanie programu będzie prowadzone sukcesywnie w trakcie jego obowiązywania. Monitoring polegał będzie na zbieraniu danych, ich analizie i podejmowaniu działań w oparciu o pozyskane bieżące informacje, co pozwoli na pozyskanie informacji o stopniu wdrażania programu oraz ewentualnych, występujących trudnościach w realizacji. Będzie również podstawę do weryfikacji zaplanowanych i podejmowanych działań. Monitoring programu prowadzi będzie Zespół ds. Pieczy Zastępczej PCPR w Nakle nad Notecią.

5.2. Ewaluacja programu

Program zakłada przeprowadzenie na zakończenie realizacji – w ostatnim półroczu jego obowiązywania ewaluacji ex-post. Ta forma ewaluacji ma na celu podsumowanie obecnej edycji Programu i wyznaczenie kierunków oraz założeń dla realizacji na kolejne lata.

Podstawę ewaluacji będą stanowić:

- informacje pozyskane od opiekunów, rodziców zastępczych, ich dzieci biologicznych oraz wychowanków przebywających w pieczy zastępczej,
- wypowiedzi i oświadczenia wydawane przez adresatów i partnerów Programu,
- planów pomocy dziecku, okresowych oceny sytuacji dziecka i ocen rodzin zastępczych,
- indywidualnych programów usamodzielnienia,
- sprawozdań rzeczowych, finansowych i merytorycznych sporządzanych w ramach realizacji zadań dotyczących pieczy zastępczej.

Przedstawiony „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nakielskim na lata 2024–2026” jest dokumentem otwartym, co oznacza, że w miarę potrzeb i zmieniających się problemów określone zadania mogą ulegać modyfikacji i dostosowaniu do pojawiających się okoliczności, potrzeb i wymogów.

6. Zakończenie

Kolejny program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nakielskim jest kontynuacją wcześniejszych programów i ich założeń. Założenia bieżącego programu wpisują się w „Strategię rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Nakielskim”. Głównym celem programu jest zabezpieczenie opieki i wychowania wszystkim dzieciom pozbawionym tej opieki ze strony rodziców biologicznych. Nadrzędnym celem pieczy zastępczej jest powrót dziecka do środowiska rodzinnego, w sytuacji gdy jest to niemożliwe dziecku należy zapewnić długoterminową opiekę zastępczą albo dążyć do przysposobienia dziecka. Osiągnięcie tych celów nie będzie możliwe przy braku zaangażowania ze strony wszystkich realizatorów i uczestników programu.

Założenia programu, które nie zostaną zrealizowane zostaną uwzględnione w kolejnym programie.

Wykaz tabel i wykresów

Tabela 1. Czasookres pobytu dzieci zastępczej w latach 2020-2022.	7
Tabela 2. Liczba dzieci opuszczających rodziną pieczę zastępczą w latach 2020-2022	8
Tabela 3. Koszty utrzymania dzieci w ZRZ i RDD w latach 2020-2022	9
Tabela 4. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022	9
Tabela 5. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022.....	9
Tabela 6. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022.....	10
Tabela 7. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022.....	10
Tabela 8. Wysokość innych świadczeń wypłaconych RZ i RDD w latach 2020-2022.....	10
Tabela 9. Wynagrodzenia ZRZ i RDD w latach 2020-2023	10
Tabela 10. Dane dotyczące Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Szubinie i Paulinie.....	11
Tabela 11. Dzieci z terenu Powiatu Nakielskiego w pieczy instytucjonalnej poza powiatem.....	12
Tabela 12. Pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej	13
Tabela 13. Pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej	13
Tabela 14. Pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej (SOSW, MOS, MOW, ZP)	13
Tabela 15. Koszty na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej pokrywane przez gminę w latach 2020-2022.....	14
Tabela 16. Koszty na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej pokrywane przez gminę w latach 2020-2022.....	14-15
Tabela 17. Analiza SWOT	16
Tabela 18. Planowane działania na lata 2024-2026	18-20
Tabela 19. Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2024-2026.....	21
Wykres 1. Wykaz RZ i RDD wg stanu na 31.12.2022r.	5
Wykres 2. Zestawienie ilości dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wg stanu na 31.12.2022r.	6
Wykres 3. Zestawienie ilościowe RZ i RDD w latach 2020-2023	6
Wykres 4. Ilość dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2023	7

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja trzyletnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Poprzednio przyjęty program obowiązywał w latach 2021-2023, zatem konieczne jest przyjęcie kolejnego programu. Program na lata 2024-2026 jest kontynuacją wcześniejszych działań, a jego głównym celem jest rozwój i wsparcie systemu pieczy zastępczej w Powiecie Nakielskim.